

Hvad der egentlig er Kristendom og ikke om det just er sagt med det Ord og det Ord, der er det ikke umuligt, at de kunne arbejde sammen. Lad dem faa deres Mænd frem, man underkue ikke Livet, og det vil dog den ærede Minister ikke være med til. Det er særligt ham, vi have at takke for, jeg vil ikke sige det kirkelige Livs Røre, thi det var Gudsfelov begyndt længe, førend han kunde tage Del i en Sag som denne, men for den kirkelige Frihed, vi have faaet i Danmark; deri har han en væsentlig Del. Dersom han ikke kan gaa med just til at faa et Forslag som dette, saa vil jeg bede ham om ikke at være med til at slaa det ihjel, saaledes at man Yngelting kan faa ud af det, thi jeg begyndte med at sige, at jeg har aldrig havt saa særlig Tillid til en Lov som denne; men jeg sluttede med at sige: Det er muligt, at det vil være dog nogen Spore til kirkelig Rørelse, naar Menighedernes Medlemmer faa at se, hvad der ligger deri, at være med til at give sin Stemme til at faa den Mand valgt, der skal forkynde Ordet og uddele Sakramenterne iblandt dem, muligvis, som der ganske rigtigt er sagt i Betænkningen, i en hel Menneskealder. Det er dette, jeg vil bede den høitærede Minister om, at der mulig kunde komme en Samarbeiden i denne Retning, saa at der kunde blive Noget ud af Forslaget. Jeg finder det dog rigtigt at sige til, at jeg ikke kan opgive denne Bestemmelse om Tredelingen; hvis den er en Anstødssten for Ministeren, saa er jeg ikke med, det er det, jeg lægger særlig Vægt paa, jeg vil ikke være med til at underkue den vakte Del af Menigheden, hvis det er et Mindretal, saa de slet ikke kunne faa nogen Indflydelse eller Betydning. Jeg veed, at vi have Sognebaandsløsning i vort Fædreland, og Gud ske Lov, at vi have det, jeg veed, at vi have Valgmenighedsloven, og at vi have Valgmenigheder, og det glæder jeg mig ved, men det kan ikke gjøre Sagen klar. Hvis vi faa en Lov, der giver Ret til at vælge Præster, saa maa man ikke glemme den vakte Del af Menighederne, det er dog den, der er Jordens Salt.

visningsværseuet: Jeg kan ikke undgaa, hvor gjerne jeg end ellers havde villet det, strax at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til det Foredrag, vi nu hørte af den ærede sidste Taler. Efter de Ytringer, hvormed han sluttede sit Foredrag, kunde det ganske vist synes mindre fornødent, men jeg tror alligevel, at Begyndelsen af hans Foredrag var af den Besskaffenhed, at der deri ligger en meget stor Opfordring for mig til strax at inødegaa hans Bemærkninger. Vi To ere jo gamle Bekjendte, og det skulde derfor ikke synes, at der let skulde kunne fremkomme denne Art af forskjellig Opfattelse om den hele personlige Stilling og Anstuelse, som der synes at ligge til Grund for de Ytringer, der kom fra det ærede Medlems Side. Han befandt sig aabenbart i en noget stærk afficeret Stemning, hvilket, hvad jeg dog strax maa tilføie, ingenlunde forekommer mig at kunne være fremkaldt ved, hvad der fra min Side var kommet frem. Det ærede Medlem sagde, at han ikke vilde kunne gaa ind paa, hvad jeg havde udtalt, fordi det var kommet frem i en saa kritiserende Retning, men jeg vil dog henstille til hans Billighedsfølelse, hvorledes han mener, at en Ministers Foredrag burde være ligeoverfor et Udvalgs Forslag, som i Et og Alt saa at sige forandrer, hvad han er fremkommen med, dersom det Kritiserende ikke maatte komme frem. Dersom der ikke, naar det synes berettiget for et Udvalg, saaledes som Situationen her er, at forandre Hovedbestemmelserne i et Lovforslag, skulde være en meget stærk og naturlig Anledning for den paagjældende Minister til at træde kritiserende op imod Udvalget, veed jeg virkelig ikke, hvad der nogeninde skulde kunne foranledige en saadan Optræden. Naar det ærede Medlem mente, at Sagen fra min Side var behandlet i en spøgende Tone, tager han feil; der var fra min Side overmaade megen Alvor, og skulde der være Noget i det, jeg fremhævede enten af Udvalgets Betænkning eller af Ordførers Ytringer, som kunde gjøre en saadan Virkning, er det ikke mig, det skyldes. Fra min Side var der overmaade stor Alvor i, hvad jeg fremsatte, og jeg tror, det maa erkjendes, at mine Bemærkninger virkelig gik ud paa at klargjøre den hele Stilling, saaledes